

T.C.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 21964
Tarih : 14.10.2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 14/10/2022 16:35
Sayı: E-120.10-1095122

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Avrupa Birliği Komisyonunun Türkiye ile ilgili 2022 Genişleme Raporu 12 Ekim 2022 tarihinde yayınlanmıştır. Söz konusu rapordan hareketle demokrasinin güçlendirilmesi, yargı bağımsızlığı ve yolsuzlukla mücadele ile ilgili tavsiyelerin değerlendirilmesi ve buna dönük çalışmaların belirlenmesi amacıyla yapılabileceklerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

Kemal PEKÖZ

Adana Milletvekili

GEREKÇE

Avrupa Birliği Komisyonunun Türkiye ile ilgili 2022 Genişleme Raporu 12 Ekim 2022 tarihinde yayınlanmıştır.

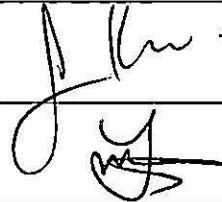
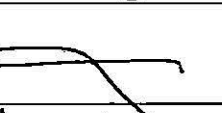
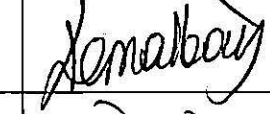
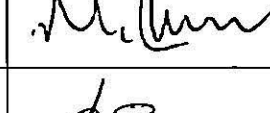
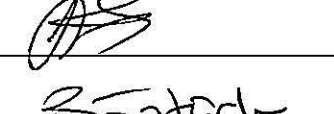
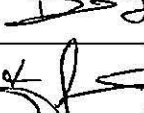
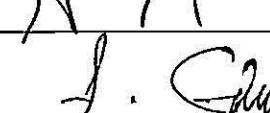
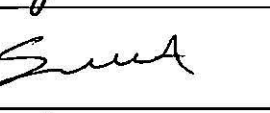
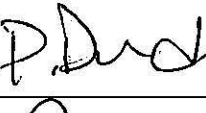
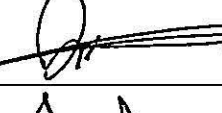
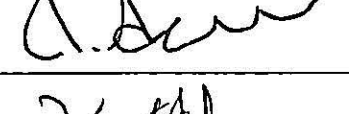
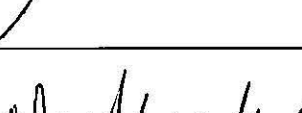
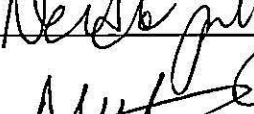
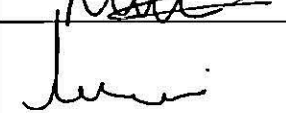
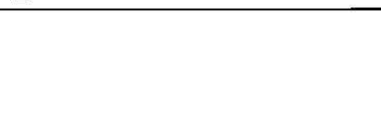
Söz konusu raporda yer alan tespitlerden bazıları şunlardır:

- Türkiye'nin demokratik kurumlarının işleyişinde ciddi eksiklikler bulunmaktadır. Rapor döneminde, demokratik gerileme devam etmiştir. Cumhurbaşkanlığı sisteminin yapısal eksiklikleri devam etmektedir. Meclis, hükûmetin hesap verebilirliğini sağlayacak gerekli araçlardan yoksun olmaya devam etmektedir. Anayasal mimari; yasama, yürütme ve yargı arasında sağlam ve etkili bir kuvvetler ayrılığı temin etmeden yetkileri Cumhurbaşkanlığında merkezileştirmeye devam etmiştir.
- Olağanüstü hâl Temmuz 2018'de kaldırılmış olmasına rağmen, hükûmet yetkililerine sıra dışı yetkiler veren ve olağanüstü hâl kapsamındaki birçok kısıtlayıcı uygulamayı muhafaza eden bazı yasal hükümler mevzuata dâhil olmaya devam etmiştir.
- Yargı, terörle ilgili suç iddialarına dayanarak muhalefet partilerinin milletvekillerini sistematik bir şekilde hedef almaya devam etmiştir. Seçimler ve siyasi partilere ilişkin yasal çerçeve sorun olmaya devam etmektedir.
- İktidardaki koalisyon hükûmetinin muhalefet partilerinden belediye başkanları üzerindeki baskısı, yerel demokrasiyi daha da zayıflatmıştır. Muhalefet partilerinin belediye başkanları, idari ve adli soruşturmalarla karşı karşıya kalmıştır. Güneydoğu'da yerel demokrasi ciddi şekilde engellenmeye devam etmiştir. Güneydoğu'da, zorla görevden alınan belediye başkanlarının yerine hükûmet tarafından atanmış kayyumlar getirilmesine devam edilmiştir.
- Güneydoğu'daki durum hâlâ oldukça endişe vericidir. Ekim 2021'de Türkiye Büyük Millet Meclisi, ordunun Suriye ve Irak'ta sınır ötesi terörle mücadele operasyonları yürütme yetkisini iki yıl daha uzatmıştır.
- Sivil topluma ilişkin konularda, ciddi gerileme devam etmiştir. Sivil toplum kuruluşları artan baskıyla karşı karşıya kalmış ve ifade, örgütlenme ve toplanma özgürlüklerinin kısıtlanmasıyla özgür hareket etme alanı azalmaya devam etmiştir.
- Güvenlik güçlerinin sivil denetimi konsolide edilmemiştir. Asker, polis ve istihbarat birimlerinin hesap verebilirliği çok sınırlı kalmıştır. Güvenlik kurumlarının meclis tarafından denetiminin güçlendirilmesi gerekmektedir.
- Kamu yönetimi reformu alanında rapor döneminde ilerleme kaydedilmemiştir. İdarenin hesap verebilirliği yetersizdir ve insan kaynakları yönetiminin iyileştirilmesi gerekmektedir. İdarenin siyasileşmesi devam etmiştir. Kadınların kamu hizmetindeki yönetici pozisyonlarında temsil oranı düşük kalmıştır.

- Türkiye'deki yargı sisteminde 2016'dan bu yana gözlemlenen ciddi gerileme rapor döneminde devam etmiştir. Özellikle, sistemsiz olarak yargı bağımsızlığı eksikliği ve hâkim ve savcılar üzerindeki usule aykırı baskıya ilişkin olmak üzere endişeler devam etmiştir.
- Türkiye, yolsuzlukla mücadeleyle ilişkin hazırlıklarda halen erken aşamadır ve rapor döneminde ilerleme kaydedilmemiştir. Ülke, uluslararası yükümlülüklerinin gereği olan yolsuzlukla mücadele birimlerini kurmamıştır.
- Türkiye, örgütlü suçlarla mücadele alanında belirli düzeyde hazırlıklıdır ancak genel olarak sınırlı ilerleme kaydedilmiştir.
- İnsan hakları ve temel haklar alanlarındaki kötüleşme devam etmiştir. Olağanüstü hâl sırasında getirilen tedbirlerin birçoğu hâlâ yürürlüktedir.
- İfade özgürlüğü alanında son yıllarda gözlenen ciddi gerileme devam etmiştir. Millî güvenlik ve terörle mücadeleyle ilişkin ceza kanunları uygulanması, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve diğer uluslararası standartları ihlal etmeye ve AİHM içtihadından uzaklaşmaya devam etmiştir.
- Toplanma ve örgütlenme özgürlüğü konusunda daha fazla gerileme meydana gelmiştir. Barışçıl gösterilerde mükerrer yasaklar, orantısız güç kullanımı ve müdahaleler ve terörle bağlantılı faaliyetler veya gösteri ve yürüyüş kanununa muhalefet suçlamasıyla göstericilere yönelik soruşturmalar, davalar ve idari para cezaları söz konusu olmuştur.
- En dezavantajlı grupların ve azınlık mensuplarının haklarının daha iyi korunması gerekmektedir.
- Türkiye'nin tek taraflı dış politikası, özellikle Suriye ve Irak'taki askerî eylemleri ve AB'nin Rusya'ya yönelik kısıtlayıcı tedbirlerine uyum sağlamaması nedeniyle, ODPG kapsamındaki AB öncelikleriyle çelişmeye devam etmiştir.

Söz konusu rapordan hareketle demokrasinin güçlendirilmesi, yargı bağımsızlığı ve yolsuzlukla mücadele ile ilgili tavsiyelerin değerlendirilmesi ve buna dönük çalışmaların belirlenmesi amacıyla yapılabileceklerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılması elzemdir.

1	FATMA KURTULAN	MERSİN	
2	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
3	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
4	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
5	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
6	MURAT SARISAÇ	VAN	
7	SIDIK TAŞ	SİİRT	
8	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
9	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	
10	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	
11	OYA ERSOY	İSTANBUL	
12	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	
13	PERO DUNDAR	MARDİN	
14	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	
15	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
16	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
17	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
18	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
19	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	
20	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	